

**Examenreglement voor opleidingen tot het
landelijk erkend diploma
blaasinstrumenten en slagwerk**

Van kracht per 1 september 2015

KUNST
CONNECTIE

@ Het examenreglement voor opleidingen tot landelijk erkend diploma blaasinstrumenten en slagwerk is tot stand gekomen in samenwerking met het LKCA, Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie & Amateurkunst.

@ Vastgesteld op 5 maart 2015

Inhoud

1 Algemene bepalingen	3
Artikel 1. Algemene begrippen.	3
Artikel 2. Werking van dit reglement.	4
Artikel 3. Instrumentensoorten.	4
Artikel 4. Bekendmaking examendata en aanmelding examen.	4
Artikel 5. Organisatie examens.	5
Artikel 6. Inschrijving.	5
Artikel 7. Toelating tot het examen.	5
Artikel 8. De examensecretaris (KNMO) c.q. gecommiteerde (Cultuurconnectie).	5
2 De examencommissie	6
Artikel 9. Samenstelling examencommissie.	6
Artikel 10. Aanwijzing gecommiteerde	6
3 Het examen	7
Artikel 11. Het examen in de praktijk.	7
Artikel 12. De inhoudelijke inrichting van examens.	7
Artikel 13. De duur van het examen.	8
Artikel 14. Beoordeling examens volgens de raamleerplannen blaasinstrumenten en slagwerk.	9
Artikel 15. Beoordelingsformulieren, diploma's en certificaten	11

1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Algemene begrippen.

In dit reglement wordt verstaan onder:

- 1 Cultuurconnectie: de landelijke branchevereniging van muziekscholen c.q. centra voor de kunsten.
- 2 KNMO: Koninklijke Nederlandse Muziek Organisatie.
- 3 LKCA: het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
- 4 ROA: Regiegroep Opleidingen Amateurmuziek. In de ROA hebben vertegenwoordigers van de KNMO en Cultuurconnectie zitting. Het LKCA vervult in de ROA een adviserende rol waar wenselijk.
- 5 Raamleerplan blaasinstrumenten en raamleerplan slagwerk: landelijk vastgestelde richtlijnen m.b.t. opleidingen blaas- en slagwerkinstrumenten, ontwikkeld door het LKCA.
- 6 Landelijk erkend diploma blaasinstrumenten en slagwerk (verder te noemen: landelijk diploma): diploma dat namens de KNMO en Cultuurconnectie wordt afgegeven en kan worden behaald na een opleiding bij een eigen verenigingsopleiding of bij een door Cultuurconnectie gecertificeerde opleiding en waar de examinering is ingericht volgens dit examenreglement en het raamleerplan blaasinstrumenten en het raamleerplan slagwerk.
- 7 Provinciale/regionale organisatie: een provinciale of regionale bond die bij de KNMO is aangesloten.
- 8 Vereniging: een muziekvereniging die lid is van een provinciale of regionale bond die bij de KNMO is aangesloten.
- 9 Organisator:
 - a een bij de KNMO is aangesloten provinciale of regionale bond;
 - b een vereniging of opleidingsinstituut in het bezit zijnde van een certificering;
 - c een lid van Cultuurconnectie.
- 10 Examensecretaris: de persoon die door de organisator is belast met de administratieve inrichting en begeleiding van het examen.
- 11 Examenbureau: landelijke bureau met taken op het terrein van het landelijke diplomastelsel (o.a. verzenden diploma's, inzetten gecommiteerden, registreren en statistieken bijhouden, landelijke lijst gecommiteerden).
- 12 Landelijke lijst gecommiteerden: de lijst waarop – na onderzoek door een commissie namens of een afvaardiging van de ROA – deskundigen zijn geplaatst die bij de examinering voor het landelijk diploma een beslissende, controlerende en stimulerende rol vervullen. De op de lijst geplaatste gecommiteerden kunnen – al naar gelang de situatie – in overleg met Cultuurconnectie en KNMO worden ingezet als mentor.
- 13 Gecommiteerde: een deskundige wiens naam voorkomt op de landelijke lijst van gecommiteerden van KNMO en Cultuurconnectie. Gecommiteerden zijn specialisten in specifieke vakgebieden: hout, koper of slagwerk, eventueel ook in combinatie. De gecommiteerde borgt bij lidinstellingen van Cultuurconnectie de inhoudelijke en organisatorische kwaliteit van de opleiding voor blaas- en slaginstrumenten. Bij de door KNMO georganiseerde examens houdt hij als examinerator toezicht op de inhoudelijke en organisatorische borging. Gecommiteerden worden benoemd door het dagelijks bestuur van de KNMO en de directie van Cultuurconnectie. Elke gecertificeerde opleiding dient te

beschikken over een functionaris die voldoet aan het gestelde profiel van de gecommitteerde en die de opleiding aanstuurt conform de landelijke richtlijnen. De gecommitteerde wordt geacht landelijke intervisiedagen te bezoeken.

- 14 Docent (opleider): degene die de kandidaat opleidt en het examen afneemt.
- 15 Kandidaat: een leerling-muzikant die lid is van een provinciale/regionale bond aangesloten vereniging of de opleiding volgt bij een lid van Cultuurconnectie.
- 16 Mentor: deskundige wiens naam voorkomt op de landelijke lijst van gecommitteerden en die in de rol van mentor kan worden ingezet bij opleidingen om hun functioneren te verbeteren.
- 17 Intervisiedagen: landelijke bijeenkomsten – minimaal eenmaal per jaar – van gecommitteerden waar intervisie plaats heeft en waar het onderwijsproces impulsen krijgt. De intervisiedagen hebben een verplichtend karakter en worden gezamenlijk georganiseerd door KNMO en Cultuurconnectie. LKCA kan hierbij inhoudelijke ondersteuning bieden.
- 18 Beoordelingsformulier: formulieren behorende bij het raamleerplan blaasinstrumenten en het raamleerplan slagwerk en die blijk geven van de daaruit voortvloeiende rubricering. Er is sprake van een bepaalde weging van de examenonderdelen waardoor de verhouding en het gewicht van de beoordelingsaspecten onderling in balans zijn.
- 19 Rapportage: de gecommitteerde rapporteert aan het examenbureau over afgenomen examens via een rapportageformulier m.b.t. feiten en constatering. De rapportages leveren o.a. gegevens voor de intervisiedagen.

Artikel 2. Werking van dit reglement.

- 1 Uitsluitend op basis van een examen dat overeenkomstig dit reglement is afgenomen kan het door de KNMO en Cultuurconnectie erkende landelijk diploma worden uitgereikt.
- 2 Overall waar in dit reglement “hij” wordt gebruikt, wordt ook “zij” bedoeld.

Artikel 3. Instrumentensoorten.

De examens worden zoveel mogelijk onderverdeeld naar de volgende soorten instrumenten:

- a hout;
- b koper;
- c slagwerk.

Artikel 4. Bekendmaking examendata en aanmelding examen.

- 1 Uiterlijk 2 maanden vóór de datum van een examen zorgt de organisator voor bekendmaking.
- 2 Leden van Cultuurconnectie stellen als organisator de examendata aan het begin van het cursusjaar vast en communiceren die tijdig met de cursisten c.q. de muziekverenigingen in het werkgebied.
- 3 De bekendmaking/vaststelling dient te vermelden:
 - a de datum van het examen;
 - b de plaats waar het examen zal worden afgelegd;
 - c de instrumentensoorten, waarvoor aan het examen kan worden deelgenomen;

d hoe kan worden ingeschreven c.q. hoe de aanmeldprocedure verloopt.

Artikel 5. Organisatie examens.

- 1 Verenigingen die kandidaten willen aanmelden voor het afleggen van examens ter verkrijging van het landelijk diploma, wenden zich rechtstreeks tot provinciale/regionale bond of gecertificeerde lidinstellingen van Cultuurconnectie. De regionale bond beziet of een centraal te houden examen mogelijk is of dat er – al naar gelang aantal deelnemers en samenstelling – afzonderlijke examinering voor die betreffende opleiding mogelijk is.
- 2 Lidinstellingen van Cultuurconnectie organiseren hun examens zelf (zie ook lid 1 hierboven en artikel 4) en werken zo mogelijk samen met verenigingsopleidingen.

Artikel 6. Inschrijving.

- 1 De inschrijving van kandidaten geschiedt door middel van een inschrijfformulier.
- 2 Op dit inschrijfformulier dient te worden vermeld:
 - naam, adres, woonplaats en geboortedatum van de kandidaat;
 - voor welk instrument hij examen af wenst te leggen;
 - op welk niveau hij examen wenst af te leggen;
 - bij welk instituut, vereniging of groep van verenigingen, hij zijn opleiding heeft genoten
 - de naam van de docent;
 - de vereniging waarvan men lid is.

N.B. Indien kennis, inzicht en vaardigheid van de kandidaat van voldoende niveau zijn kan in **bijzondere situaties**¹ rechtstreeks examen worden afgelegd voor één van de niveaus B, C of D zonder in het bezit te zijn van een voorafgaand diploma.
- 3 Gelijktijdig met de inschrijving dient het door de organisator vastgestelde inschrijfgeld te worden voldaan.

Artikel 7. Toelating tot het examen.

Tot een examen worden uitsluitend kandidaten toegelaten die aan alle in artikel 6 genoemde verplichtingen hebben voldaan.

Artikel 8. De examensecretaris (KNMO) c.q. gecommitteerde (Cultuurconnectie).

- 1 De examensecretaris c.q. gecommitteerde draagt er zorg voor dat:
 - a De lokaliteit waarin het examen wordt afgenomen aan redelijke eisen voldoet, en waar – indien voor het examen noodzakelijk – een piano c.q. geluidsapparatuur aanwezig is.
 - b Een lijst beschikbaar is van alle te examineren kandidaten, waarin opgenomen:
 - naam, adres, woonplaats en geboortedatum kandidaat;
 - het instrument waarvoor het examen wordt afgelegd;
 - het niveau van het af te leggen examen;
 - de naam van de opleiding, alwaar de kandidaat zijn opleiding heeft genoten;

¹ a) bij overstap naar een ander instrument b) 'herintreders'

- een tijdschema van de af te nemen examens (examenrooster).
 - c De benodigde beoordelingsformulieren en diploma's worden ondertekend door de examinator c.q. door de (overige) leden van de examencommissie.
- 2 Na afloop van het examen draagt de examensecretaris c.q. gecommitteerde zorg voor:
 - a Het invullen (en verzenden naar het examenbureau) van het verslagformulier met de geslaagde leerlingen en de afgewezen leerlingen en de afgewezen leerlingen die in aanmerking komen voor een herexamen. Dit ten behoeve van de controle op het aantal afgegeven diploma's. Het examenbureau zorgt voor doorzending van relevante gegevens c.q. verwerkt de gegevens in een jaarrapportage.
 - b Het verwerken van eventuele declaraties.
 - 3 Bij de organisatie van het examen dient rekening te worden gehouden met het gegeven dat de examens per dag en per examencommissie maximaal acht uur in beslag mogen nemen.
 - 4 Bij C en D-examens dient een piano aanwezigheid te zijn.
 - 5 D-examens worden (bij voorkeur) openbaar afgelegd.

2 De examencommissie

Artikel 9. Samenstelling examencommissie.

De examencommissie bestaat bij organisatie door provinciale/regionale bonden uit:

- 1 de gecommitteerde als voorzitter van de examencommissie;
- 2 de docent van de kandidaat;
- 3 eventueel een collega-docent .

De examencommissie bestaat bij organisatie door bij leden van Cultuurconnectie uit:

- 1 de gecommitteerde (de gecommitteerde kan voor de examencommissie ook een plaatsvervanger aanwijzen met gelijkwaardig opleidingsniveau en competenties);
- 2 de docent van de kandidaat;
- 3 een collega docent.

Op verzoek van de kandidaat en in overleg met de docent kunnen andere personen (bijv. ouders) bij een examen toegelaten worden. Deze extra personen hebben geen zitting in de examencommissie, interfereren niet bij het verloop van het examen en zijn niet betrokken bij de becijfering/beoordeling.

Artikel 10. Aanwijzing gecommitteerde

- 1 Bij KNMO: de organisator draagt er zorg voor dat voor elk examen een gecommitteerde is aangewezen en stelt het examenbureau hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte.

3 Het examen

Artikel 11. Het examen in de praktijk.

- 1 De docent van de kandidaat neemt het examen af.
- 2 De gecommiteerde houdt toezicht op tijdsduur en examenonderdelen. Hij beslist bij twijfel over het wel of niet toekennen van het diploma.
- 3 De gecommiteerde kan aanvullende vragen stellen of het examen een andere wending geven door bijvoorbeeld van onderwerp te veranderen of nader op een onderwerp in te gaan.
- 4 De docent wordt geacht om na afloop van het examen alle gevraagde inlichtingen met betrekking tot de opleiding te verstrekken.
- 5 De docent stelt cijfers voor, de gecommiteerde vult het beoordelingsformulier in.
- 6 Bij een eventueel verschil van mening over de toe te kennen waardering in woorden of cijfers beslist de gecommiteerde.
- 7 De gecommiteerde zal op grond van tijdens de examens gebleken tekortkomingen gerichte adviezen geven ter verbetering van opleiding en examinering.
- 8 De gecommiteerde maakt een rapportage van het totale examen en de bevindingen met betrekking tot de opleiding. Deze rapportage zendt hij aan het examenbureau.
Bij KNMO-examens: de gecommiteerde wordt verzocht – indien dit organisatorisch mogelijk is – een nagesprek te houden met een vertegenwoordiger van de betreffende opleiding.
- 9 Het examenbureau maakt vanuit de rapportageformulieren een jaar/macro-rapportage.

Artikel 12. De inhoudelijke inrichting van examens.

- 1 De examens zijn een afspiegeling van de opleidingsstructuur die bestaat uit vier samenhangende opleidingsfasen A t/m D. Het didactisch model van de actuele LKCA-raamleerplannen (versie 2014) voor blaasinstrumenten en slagwerk vormt hiervan de inhoudelijke basis. Het inhoudelijk functioneren van de examencommissie en gecommiteerde heeft hier een direct verband mee.
- 2 De in de LKCA raamleerplannen voor blaasinstrumenten en slagwerk (versie 2014) opgenomen eindtermen zijn door de ROA integraal overgenomen als exameneisen.
- 3 Afhankelijk van het toegepaste raamleerplan vindt, voorafgaand aan het praktisch examen, een theoretisch examen plaats bij voorkeur in de vorm van een schriftelijk examen. Het theoretisch examen vertoont een goede balans tussen cognitieve en auditieve opgaven, anders gezegd: tussen muzikale begripsvorming en gehoorscholing.

Artikel 13. De duur van het examen.

1. Blaasinstrumenten:

De minimale tijdsduur van een examen genoemd in artikel 12 onder 1 bedraagt:

- voor een A-examen 25 minuten;
- voor een B-examen 30 minuten;
- voor een C-examen 35 minuten;
- voor een D-examen 45 minuten.

In deze tijdsduur is beoordelingsberaad en vaststellen van punten en geven van opmerkingen inbegrepen.

Indien toetsing van muzikale begripsvorming en gehoorscholing mondeling plaatsvindt wordt de examentijd per kandidaat:

- voor een A-examen met ten minste 15 minuten verlengd;
- voor een B-examen met ten minste 15 minuten verlengd;
- voor een C-examen met ten minste 25 minuten verlengd;
- voor een D-examen met ten minste 30 minuten verlengd.

2. Slagwerk:

- a Wanneer er voor gekozen wordt om de verplichte en de keuzemodules op verschillende momenten af te sluiten, bedraagt de minimale tijdsduur van een examen genoemd in artikel 12 onder 1:

Verplichte modules:

- voor een A-examen 25 minuten;
- voor een B-examen 30 minuten;
- voor een C-examen 40 minuten;
- voor een D-examen 50 minuten.

In deze tijdsduur is beoordelingsberaad en vaststellen van punten en geven van opmerkingen inbegrepen.

Indien toetsing van muzikale begripsvorming en gehoorscholing mondeling plaatsvindt wordt de examentijd per kandidaat:

- voor een A-examen met ten minste 15 minuten verlengd;
- voor een B-examen met ten minste 15 minuten verlengd;
- voor een C-examen met ten minste 25 minuten verlengd;
- voor een D-examen met ten minste 30 minuten verlengd.

Keuzemodules:

- alle modules, alle niveaus 15 minuten.

In deze tijdsduur is beoordelingsberaad en vaststellen van punten en geven van opmerkingen inbegrepen.

- b Wanneer er voor gekozen wordt alle onderdelen (verplichte en keuzemodules) tijdens één examenmoment af te sluiten, bedraagt de minimale tijdsduur van een examen genoemd in artikel 12 onder 1:

- voor een A-examen 35 minuten;

- voor een B-examen 40 minuten;
- voor een C-examen 50 minuten;
- voor een D-examen 60 minuten.

In deze tijdsduur is beoordelingsberaad en vaststellen van punten en geven van opmerkingen inbegrepen.

- 3 De tijdsduur van een (groepsgewijs) schriftelijk theoretisch examen inclusief auditieve opdrachten bedraagt minimaal ± 60 minuten.
Alle relevante leergebieden dienen bij het theoretisch examen op evenwichtige manier aan de orde te komen (zie exameneisen).
- 4 In afwijking van het (volgens regel) schriftelijke theoretisch examen kan² er een mondeling onderzoek plaatsvinden tijdens het praktisch examen. De betreffende opleiding geeft dit vooraf gemotiveerd te kennen aan de organisator van het examen. Ook bij een mondeling onderzoek dienen alle relevante rubrieken op evenwichtige wijze aan de orde te komen (zie exameneisen).

Artikel 14. Beoordeling examens volgens de raamleerplannen blaasinstrumenten en slagwerk.

Raamleerplan blaasinstrumenten:

- 1 Bij een examen vindt beoordeling plaats op basis van de rubrieken van het raamleerplan blaasinstrumenten, t.w.:
 - 1 muzikale begripsvorming en auditieve toepassing;
 - 2 instrumentaal-auditieve toepassing;
 - 3 klankvorming;
 - 4 technische vaardigheden;
 - 5 ritmische vaardigheden en samenspel;
 - 6 uitdrukkingsvaardigheden.
- 2 Voor elk van de in lid 1 genoemde rubrieken wordt een cijfer van 4 t/m 10 toegekend.
- 3 De kandidaten moeten voor elk van de 6 rubrieken minimaal voldoende (6) behalen om te slagen en een fase te kunnen afsluiten, behalve bij het D-recital examen³ waarbij rubrieken 1 en 2 vervallen.
- 4 Indien het puntentotaal van de 6 eindcijfers voor de A-, B-, C- en D-regulier examens 54 of meer bedraagt en geen eindcijfer lager is dan 8, wordt het predicaat “cum laude” of “met lof” verleend.
- 5 Indien bij het D-recital examen het puntentotaal van rubriek 3 tot en met 6 minimaal 36 of meer bedraagt en geen eindcijfer lager dan 8 is, wordt het predicaat “cum laude” of “met lof” verleend.
- 6 Herexamen:
Herexamen kan afzonderlijk plaatsvinden voor respectievelijk rubriek 1 als voor de rubrieken tot en met 6:

Rubriek 1

² Ter beoordeling door docent i.o.m. gecommitteerde

³ Zie pagina 74 Raamleerplan blaasinstrumenten

Wanneer het cijfer lager is dan een 6 kan een mondeling herexamen plaatsvinden tijdens het praktische deel van het examen.

Rubriek 2

Wanneer alleen voor deze rubriek een onvoldoende wordt toegekend, kan herexamen plaatsvinden voor alle af te leggen onderdelen van rubriek 2

Rubriek 3 t/m 6

Wanneer niet meer dan 2 keer een onvoldoende werd toegekend, kan herexamen plaatsvinden voor de rubrieken 3 t/m 6

Herkansing dient binnen een half jaar na het betreffende voorgaande examen plaats te vinden.

Raamleerplan slagwerk:

- 1 Bij een examen vindt beoordeling plaats op basis van de rubrieken van het raamleerplan slagwerk, t.w.:
 - 1 muzikale begripsvorming en auditieve toepassing; *
 - 2 instrumentaal-auditieve toepassing;
 - 3 klankvorming;
 - 4 technische vaardigheden;
 - 5 ritmische vaardigheden en samenspel;
 - 6 uitdrukkingsvaardigheden.* = vervalt bij het D-examen
- 2 Voor elk van de in lid 1 genoemde rubrieken wordt een cijfer van 4 t/m 10 toegekend.
- 3 De kandidaten moeten voor elk van de 6 rubrieken minimaal voldoende (6) behalen om te slagen en een fase te kunnen afsluiten, behalve bij het D-recital examen waarbij rubriek 1 vervalt.
- 4 Indien het puntentotaal van de 6 eindcijfers voor de A-, B-, en C examens 54 of meer bedraagt en geen eindcijfer lager is dan 8, wordt het predicaat "cum laude" of "met lof" verleend.
- 5 Indien bij het D-recital examen het puntentotaal van rubriek 2 tot en met 6 minimaal 45 of meer bedraagt en geen eindcijfer lager dan 8 is, wordt het predicaat "cum laude" of "met lof" verleend.
- 6 Herexamen:

Herexamen kan afzonderlijk plaatsvinden voor respectievelijk rubriek 1 als voor de rubrieken 2 tot en met 6 en wel als volgt:

 - a. Voor rubriek 1: bij een onvoldoende eindcijfer. Dit kan mondeling tijdens het praktische deel van het examen.
 - b. Voor rubriek 2 t/m 6: indien niet meer dan twee keer het eindcijfer 5 of een keer het eindcijfer 4 werd toegekend.
 - c. Indien alleen een onvoldoende eindcijfer (4 of 5) werd toegekend voor rubriek 2, dan hoeft alleen herexamen voor alle onderdelen van rubriek 2 te worden afgelegd.
 - d. Indien alleen voor rubriek 3 t/m 6 niet meer dan één keer het eindcijfer 4 of twee keer het eindcijfer 5 werd toegekend, volgt herexamen voor rubriek 3 t/m 6.Herkansing dient binnen een half jaar na het betreffende voorgaande examen plaats te vinden.

Ensembleleiding slagwerk (D-examen):

- 1 Bij het D-examen ensembleleiding slagwerk vindt de beoordeling plaats op basis van de rubrieken zoals vermeld in het raamleerplan slagwerk, t.w.:
 - 1 muzikale begripsvorming en auditieve toepassing;
 - 2 instrumentaal-auditieve toepassing;
 - 3 mondelinge toetsing;
 - 4 praktische toetsing;
- 2 Voor elk van de in lid 1 genoemde rubrieken wordt een cijfer van 4 t/m 10 toegekend.
- 3 De kandidaten moeten voor alle rubrieken minimaal een voldoende (6) behalen om te slagen.
- 4 Indien het puntentotaal van de 4 eindcijfers 36 of meer bedraagt en geen eindcijfer lager is dan 8, wordt het predicaat “cum laude” of “met lof” verleend.
- 5 Herexamen:

Herkansing kan afzonderlijk plaatsvinden voor zowel rubriek 1 als voor de rubrieken 2 t/m 6. Voor alle rubrieken geldt: indien niet meer dan één keer een onvoldoende cijfer wordt behaald doch niet lager dan een 4.

Herkansing dient binnen een half jaar na het betreffende voorgaande examen plaats te vinden.

Artikel 15. Beoordelingsformulieren, diploma's en certificaten

- 1 Aan elke kandidaat blaasinstrumenten wordt een beoordelingsformulier uitgereikt, waarin gerelateerd aan de in artikel 14 genoemde rubrieken een korte toelichting op de beoordeling wordt gegeven.
- 2 Aan elke kandidaat slagwerk die een verplichte module afsluit wordt een beoordelingsformulier uitgereikt waarin gerelateerd aan de in artikel 14 genoemde rubrieken een korte toelichting op de beoordeling wordt gegeven.
- 3 De kandidaten blaasinstrumenten die zijn geslaagd ontvangen een diploma.
- 4 De kandidaten slagwerk die alleen een verplichte module afsluiten en die geslaagd zijn ontvangen een certificaat.
- 5 De kandidaten slagwerk die één of meerdere keuzemodules met goed gevolg afsluiten ontvangen een certificaat.
- 6 De kandidaten slagwerk ontvangen een diploma wanneer naast een verplichte module op A-, B-, C- of D-niveau meerdere keuzemodules met een minimum van 30 studiepunten met goed gevolg zijn afgesloten.
- 7 Kandidaten slagwerk die zowel de verplichte module alsook de keuzemodules in één examenmoment afsluiten, ontvangen direct een diploma.
- 8 De diploma's, beoordelingsformulieren en certificaten worden door de organisator verstrekt.